

Nazwa przedmiotu: Edukacja międzykulturowa		
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Twórczości, Interpretacji, Edukacji i Produkcji Muzycznej		Rok akademicki: 2021/2022
Kierunek: wszystkie kierunki	Specjalność: wszystkie specjalności	
Forma studiów: stacjonarne	Profil kształcenia: ogólnoakademicki	Status przedmiotu: fakultet humanistyczny i społeczny (semestralny)
Rodzaj studiów: drugiego stopnia	Forma zajęć: wykład, zajęcia zbiorowe	Język przedmiotu: polski
Koordynator przedmiotu	dr hab. Aneta Rogalska-Marasińska, prof. UŁ	
Prowadzący zajęcia	dr hab. Aneta Rogalska-Marasińska, prof. UŁ	
Cele przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie u studentów umiejętności krytycznej analizy otaczającej rzeczywistości społeczno-kulturowej – głównie w Europie – która staje się coraz bardziej wielokulturowa, która jest źródłem napięć, wyzwań, i wobec tego – coraz wyraźniej artykułowanych oczekiwań zgłaszanych pod kierunkiem instytucji oświatowo-wychowawczych. 2. Precyzyjne posługiwanie się przez studenta pojęciem „kultura” w różnych kontekstach i interpretacjach, szczególnie w przestrzeni muzycznej. 3. Kształtowanie umiejętności porównywania, zestawiania, analizowania oraz poszukiwania podobieństw i różnic pomiędzy wybranymi przykładami polskiej i obcej kultury muzycznej. 4. Poznanie przez studenta założeń wychowawczych szkoły i klasyfikacji wartości, które ułatwiają budowanie ufającego sobie społeczeństwa wielokulturowego. 5. Ukazanie związków pomiędzy edukacją międzykulturową a pedagogiką kultury i podejściem jakościowym w pedagogice umożliwiającym zindywidualizowane, a nie schematyczne, interpretacje otaczającego świata. 6. Przeanalizowanie etapów rozwoju edukacji międzykulturowej i jej przyszłych możliwości w świetle postrzegania jej jako edukacji na rzecz międzykulturowego zrozumienia. 7. Poznanie możliwości realizowania edukacji międzykulturowej w oparciu o obowiązujące w edukacji ogólnokształcącej założenia programowe. 8. Przybliżenie nowej idei wychowania człowieka – idei na rzecz zrównoważonego rozwoju. W praktyce edukacyjnej idea ta przybiera wymiar edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju i ściśle łączy się z edukacją międzykulturową, a nawet nadaje jej nowy kierunek i charakter. 9. Rozwijanie sprawności studenta – przyszłego nauczyciela muzyki – planowania i przygotowania takich działań muzycznych, które jednocześnie uwzględniają założenia zrównoważonego rozwoju. 10. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności studenta – przyszłego nauczyciela muzyki – za edukację swoich uczniów, mając do wykorzystania tak niezwykle narzędzie wychowawcze, jak przestrzeń dźwięków z całego świata.	

Wymagania wstępne	Wiedza nabyta po ukończeniu I roku studiów drugiego stopnia.	
Kategorie efektów	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu kier./spec.
Wiedza	<p><i>Absolwent zna i rozumie problematykę kontekstu historyczno-kulturowego muzyki i jej związków z innymi dziedzinami kultury i sztuki.</i></p> <p>Student bierze pod uwagę kontekst historyczno-kulturowy, społeczny/etniczny muzyki, i jej związki z innymi dziedzinami kultury i sztuki tak, aby przykłady muzyki polskiej i innych narodów umieć odczytać w prawidłowy dla nich samych sposób, a także w ich wzajemnej relacji do siebie.</p>	7WG_3
Wiedza	<p><i>Absolwent zna i rozumie w stopniu pogłębionym teorię pedagogiki oraz problematykę zastosowania jej w praktyce, dającą kwalifikacje do uczenia w zakresie swej specjalności na wszystkich poziomach edukacji muzycznej.</i></p> <p>Student sprawnie odnosi treści z obszaru edukacji międzykulturowej (samą muzykę z różnych stron świata, jak i złożone uwarunkowania i konteksty jej powstania i przekazu) do podstawowych dokumentów oświatowych (podstawa programowa, program kształcenia) i działań szkoły (np. realizowanych projektów, współpracy międzyszkolnej, międzynarodowej). Rozumie i dostrzega możliwość przełożenia teorii pedagogicznych na pracę z uczniem umożliwiającą jego rozwój intelektualny i emocjonalny oraz wychowawczy w oparciu o poznawany i przeżywany materiał muzyczny.</p>	7WG_8
Umiejętności	<p><i>Absolwent potrafi wyczerpująco wypowiadać się w formie słownej i pisemnej (także w formie prezentacji multimedialnej) na tematy dotyczące muzyki, kultury, sztuki i pedagogiki.</i></p> <p>Student dokonuje hermeneutycznej interpretacji całości zjawiska kulturowego (w tym także przeprowadza analizę tekstu muzycznego): opisuje, ocenia, porównuje ze zbliżonymi/analogicznymi co do funkcji kulturowej przykładami polskich działań kulturowo-muzycznych. Przygotowuje zagadnienia problemowe (pytania), które sam by sobie postawił oraz które zadałby swojemu uczniowi w sytuacji edukacyjnego obcowania z odmiennymi tradycjami kulturowo-etnicznymi. Odnosi się do wyzwań społeczeństwa wielokulturowego i na tym tle dostrzega znaczenie edukacji międzykulturowej wobec edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju – umie połączyć oba wyzwania w projektowanych działaniach muzycznych.</p>	7UK_1
Kompetencje społeczne	<p><i>Absolwent jest gotów do funkcjonowania w społeczeństwie, realizując własne projekty artystyczne oraz dostosowania się do wymagań współczesnego rynku pracy.</i></p> <p>Student wychodzi z propozycją lekcji i międzyprzedmiotowych działań muzycznych adekwatnych do potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego – często coraz bardziej zróżnicowanego kulturowo. Dostrzegając zmieniające się uwarunkowania społeczno-polityczne, przygotowuje wyobrażonego sobie wychowanka do życia w zmieniającym się otoczeniu kulturowym. Poprzez działania edukacyjne w obszarze sztuki muzycznej (dochodzenie do różnic, jak i podobieństw pomiędzy kulturą polską i innymi) przygotowuje się do wychowywania ucznia i rozwijania w nim postawy otwartości i umiejętności współdziałania z innymi ludźmi w życiu osobistym, jak i na rynku pracy.</p>	7KO_1

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU		Liczba godzin
<p>Studenci w trakcie zajęć poznają zagadnienia teoretyczne z obszaru edukacji międzykulturowej, edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz pedagogiki kultury traktowanej jako podstawa dla współcześnie niezbędnej edukacji międzykulturowej. Dowiadują się o trudnościach związanych z budowaniem społeczeństwa wieloetnicznego, multikulturowego wzajemnie się szanującego i czerpiącego z własnych tradycji kulturowych to, co najlepsze.</p> <p>Rozwiązaniem wobec tych wyzwań może być dobrze prowadzona edukacja międzykulturowa w przestrzeni muzycznej, odwołująca się do jakościowo pogłębionej, indywidualnej, a zatem ciekawej, gdyż niepowtarzalnej/nieszablonowej interpretacji tekstów kultury. Student – przyszły nauczyciel muzyki i wychowawca poznaje, jak wspomagać rozwój swojego ucznia, wychowanka wykorzystując możliwości hermeneutycznego obcowania z muzyką.</p>		30
Metody kształcenia	wykład problemowy/ dyskusja/ burza mózgów/ mapa myśli/ metoda inscenizacji/ metoda symulacji/ uczenie się przez rozwiązywanie problemów i uczenie się przez przeżywanie	
Warunki zaliczenia	<p>Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się <i>1 pkt ECTS = 30 godzin pracy studenta (zajęcia + praca własna)</i></p> <p>Aktywność na zajęciach. Praca pisemna i jej prezentacja/wypowiedź na forum grupy (stacjonarnie lub cyfrowo za pomocą aplikacji Flipgrid). Od studenta oczekuje się przeprowadzenia analizy poznanych na zajęciach przykładów kultur muzycznych i ukazania, w jaki sposób można wykorzystać ową wiedzę w praktyce szkolnej, podczas lekcji muzyki. Uzasadnienie ma też dotyczyć wartości obcowania z odmienną kulturą muzyczną w wychowywaniu i kształtowaniu uczniów, którzy powinni świadomie budować szanujące się społeczeństwo wielokulturowe. Ocena końcowa zgodna ze skalą ocen AM.</p>	
Rok	realizacja na dowolnym roku	
Semestr	I	II
ECTS		2
Ogólna liczba godzin		30
Rodzaj zaliczenia		Zs
Literatura podstawowa		
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions</i>, Ed. Wyd. UNESCO, Paris 2005, http://portal.unesco.org/culture/en/ev.php-URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201..html. 2. P. de Cuellar, <i>Our Creative Diversity. Report of the World Commission on Culture and Development</i>, UNESCO, Paris 1995, http://www.unesco.org/culture/policies/ocd/html_eng/action8.shtml. 3. J. Delorse, <i>Edukacja. Jest w niej ukryty skarb</i>, Wyd. UNESCO i Stowarzyszenie Oświatowców Polskich, Warszawa 1998. 4. J. Gajda, <i>Pedagogika kultury w zarysie</i>, Wyd. Wyższa Szkoła Pedagogiczna ZNP, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006. 5. P. P. Grzybowski, <i>Wychowanie ku międzykulturowości. O poszukiwaniu człowieka w Innych i Obcych</i>, [w:] M. Dudzikowa, M. Czerepaniak-Walczak (red.), <i>Wychowanie. Pojęcia, procesy, konteksty</i>, t. 2, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007. 6. D. Jankowski, <i>Pedagogika kultury. Studia i koncepcja</i>, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006. 7. T. Lewowicki, B. Grabowska (red.), <i>Společności pogrnicza, wielokulturowość, edukacja</i>, Wyd. Uniwersytet Śląski, Filia w Cieszynie, Cieszyn 1996. 8. T. Lewowicki E. Ogrodzka-Mazur, A. Szczurek-Boruta, <i>Edukacja międzykulturowa w Polsce i na świecie</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2000. 9. T. Lewowicki, E. Ogrodzka-Mazur, A. Gajdzica (red.), <i>Świat wartości i edukacja międzykulturowa</i>, Wyd. Uniwersytet Śląski, Filia w Cieszynie, Cieszyn – Warszawa 2003. 10. B. Milerski, <i>Pedagogika kultury</i>, [w:] B. Śliwerski (red.) <i>Pedagogika. Subdyscypliny i dziedziny wiedzy o edukacji</i>, t. 4, GWP Pedagogika, Gdańsk 2010. 		

11. J. Nikitorowicz, hasło „edukacja międzykulturowa”, [w:] T. Pilch (red.), *Encyklopedia XXI wieku*, tom I, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2003.
12. J. Nikitorowicz, *Edukacja międzykulturowa: kreowanie tożsamości dziecka*, GWP, Gdańsk 2007.
13. J. Nikitorowicz, A. Sadowski, D. Musiejuk, *Edukacja międzykulturowa*, cz. 1, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2011.
14. J. Nikitorowicz, *Edukacja międzykulturowa*, cz. 2, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2011.
15. A. Rogalska-Marasińska, *Humanizm – dialog – tożsamość. Edukacja europejska na tle wyzwań globalnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2010.
16. A. Rogalska-Marasińska, *Edukacja międzykulturowa na rzecz zrównoważonego rozwoju*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017.
17. B. Suchodolski, *Wychowanie mimo wszystko*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1990.
18. *The Power of Culture for Development*, Wyd. UNESCO 2010,
<http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001293/189382e.pdf>.
19. *Universal Declaration on Cultural Diversity*, Wyd. UNESCO, Paris 2001, <http://www2.ohchr.org/english>.

Literatura uzupełniająca

1. K. Ablewicz, *Teoretyczne i metodologiczne podstawy pedagogiki antropologicznej. Studium sytuacji wychowawczej*, Wyd. UJ, Kraków 2003.
2. L. Chmaj, *Kierunki w pedagogice XX wieku*, PZWS, Warszawa 1963.
3. K. Duraj-Nowakowa, *Nauczyciel: kultura – osoba – zawód*, Wydanie II, Wyd. WSU, Kielce 2002.
4. *Edukacja globalna w szkole*, Wyd. Centrum Edukacji Obywatelskiej i Polska Akcja Humanitarna, Warszawa 2011.
5. H. G. Gadamer, *Prawda i metoda*, WN PWN, Warszawa 2007.
6. J. Koziński (red.), *Humanistyka przełomu wieków*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 1999.
7. Joy de Leo, *Reorienting Teacher Education to Address Sustainable Development: Guidelines and Tools „Education for Intercultural Understanding”*, Wyd. UNESCO, Bangkok 2010.
8. T. Lewowicki, A. Szczurek-Boruta, J. Suchodolska (red.), *Pedagogika międzykulturowa wobec wykluczenia społecznego i edukacyjnego*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2011.
9. A. Mońka-Stanikowa, *Wstęp* [w:] B. Nawroczyński, *Dzieła wybrane*, t. I, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1987.
10. B. Nawroczyński, *Dzieła wybrane*, t. II, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1987.
11. B. Nawroczyński, *Życie duchowe. Zarys filozofii kultury*, Księgarnia Wydawnicza F. Pieczętkowski i s-ka, Kraków–Warszawa 1947.
12. J. Nikitorowicz, *Edukacja regionalna i międzykulturowa*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, cop. 2009.
13. *Planning for Diversity Education in Multi-ethnic and Multicultural Societies*, (Policy Forum No. 17), Paris IIEP, <http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001390/139016e.pdf>.
14. *Podręcznik dla nauczyciela „Nie tylko liczby”*, Wyd. International Organization for Migration i UNHCR (The UN Refugee Agency), Belgia 2009.
15. A. Rogalska-Marasińska (red.), *Nauczyciel wobec szans i zagrożeń edukacyjnych XXI wieku. Praktyka edukacyjna w perspektywie wyzwań XXI wieku*, t. II, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2009.
16. A. Rogalska-Marasińska, Bożena Banasiak (red.), *Uczeń wobec wyzwań współczesności*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2010.
17. A. Rogalska-Marasińska, *Zrównoważone współistnienie wielokulturowego świata według koncepcji Ernesto Laclau’a. Ku sanacji edukacji międzykulturowej*, „Studia Pedagogiczne”, LXX(70)/2017, s. 155–180.
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 14 lutego 2017 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej ..., Internetowy System Aktów Prawnych, <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20170000356>, [dostęp: 19.09.2017].
19. *Sharing Diversity. National Approaches to Intercultural Dialogue in Europe. Study for the European Commission*, European Institute for Comparative Cultural Research, March 2008, <http://www.ericarts.org>.
20. B. Suchodolski, *Uspołecznienie kultury*, Wydawnictwo Trzaska, Evert, Michalski, Warszawa 1947.
21. *Why Not Just Multiculturalism?*, [w:] *Research Base for the High Level Group Report – Education: Analysis and Existing Initiatives*, Wyd. Alliance of Civilizations, www.unaoc.org/repository/thematic_education.pdf.
22. *Wielokulturowość na co dzień. Materiały dla nauczycieli*, Wyd. Fundacja Kultury Chrześcijańskiej „Znak”, Stowarzyszenie „Willa Decjusza” i British Council, Kraków 2006.
23. S. Wołoszyn, *Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe,

Warszawa 1964.

Ostatnia modyfikacja opisu przedmiotu

Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
20.12.2021	Aneta Rogalska-Marasińska	dostosowanie do nowego formularza opisu przedmiotu

Sposoby realizacji i weryfikacji efektów uczenia się zostały dopasowane do sytuacji epidemiologicznej wewnętrznymi aktami prawnymi Uczelni.